

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/68/2020
Identifikačné číslo spisu: 8111208693
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8111208693.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: ČSOB Leasing, a.s., so sídlom Žiškova 11, Bratislava - mestská časť Staré Mesto 815 10, IČO: 35 704 713, zastúpeného CHOCHOLÁK & ČESLA s.r.o., so sídlom Krmanova 6, Košice - mestská časť Staré Mesto 040 01, IČO: 36 857 416, proti žalovanému: Peter Jarkovský - Coryn, miesto podnikania Jesenná 8, 080 05 Prešov, IČO: 32 925 042, zastúpenému advokátom JUDr. Michalom Fecil'ákom, Jesenná 8, 080 05 Prešov, o zaplatenie 30.615,55 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 21Cb/123/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4Cob/11/2016 - 599 zo dňa 10. októbra 2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 29. septembra 2015 č. k. 21Cb/123/2011 - 494 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 30.615,55 Eur a 9 % ročný úrok z omeškania, a to zo sumy 5.627,50 Eur od 1. apríla 2010 do zaplatenia a zo sumy 24.988,05 Eur od 25. mája 2010 do zaplatenia. V ďalšom výroku uviedol, že o trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobca na základe Zmluvy o spotrebnom úvere č. T. poskytol žalovanému spotrebný úver vo výške 27.825,64 Eur na zabezpečenie financovania kúpy ojazdeného vozidla zn. LandRover Freelander. Súčasne uzavreli žalobca a žalovaný Zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva č. XX/XXXXX/ZPVP (ďalej aj ako „ZPVP“). V zmysle článku VII ods. 2 písm. a) Všeobecných zmluvných podmienok s odvolaním sa na článok VII ods. 1 písm. b) Všeobecných zmluvných podmienok žalobca písomným oznámením

určil žalovanému predčasnú splatnosť úveru ku dňu 28. decembra 2009, nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou siedmej a ôsmej splátky. Podľa článku V ods. 5 ZPVP bolo medzi žalobcom a žalovaným dohodnuté, že pokiaľ sa žalovaný dostane do omeškania so zaplatením akejkoľvek pohľadávky, žalobca bol oprávnený predmet financovania predať sám alebo prostredníctvom tretej osoby, alebo formou dobrovoľnej dražby, na náklady žalovaného a výtťažok z tohto predaja, po odrátaní účelne vynaložených nákladov na realizáciu predaja predmetu financovania, použiť na uspokojenie pohľadávok zo zmluvy o spotrebnom úvere. V zmysle uvedeného bol predmet financovania po odovzdaní žalobcovi predaný prostredníctvom tretej osoby. Žalobca za účelom dodržania odbornej starostlivosti pri predaji predmetu financovania požiadal znalca o vyhotovenie znaleckého posudku vo veci výpočtu všeobecnej hodnoty predmetu financovania. Znalec ustanovil všeobecnú hodnotu predmetu financovania ku dňu 15. januára 2010 na sumu 20.304,00 Eur vrátane 19 % DPH. Dňa 17. februára 2010 žalobca zrealizoval predaj predmetu financovania za cenu 20.000,- Eur bez DPH. Dňa 11. marca 2010 žalobca vyúčtoval svoje nároky voči žalovanému zo Zmluvy č. T., pričom celkový nedoplatok predstavoval sumu 5.627,50 Eur, ktorý mal žalovaný uhradiť do 31. marca 2010, čo sa však nestalo a dňom 1. apríla 2010 sa dostal do omeškania.

3. Ďalej súd prvej inštancie mal preukázané, že žalobca na základe druhej Zmluvy o spotrebnom úvere č. T. poskytol žalovanému spotrebný úver vo výške 57.126,70 Eur na zabezpečenie financovania kúpy ojazdeného vozidla značky Land Rover Ranger Rover Sport. Súčasne žalobca a žalovaný uzavreli Zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva č. XX/XXXXX/ZPVP. V zmysle článku VII ods. 2 písm. a) Všeobecných zmluvných podmienok žalobca určil žalovanému predčasnú splatnosť úveru ku dňu 28. decembra 2009, nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania so splátkami. Žalovaný na základe výzvy žalobcu odovzdal predmet financovania, ktorý bol predaný prostredníctvom tretej osoby. Žalobca opätovne za účelom odbornej starostlivosti požiadal znalca o vypracovanie znaleckého posudku vo veci výpočtu všeobecnej hodnoty predmetu financovania. Znalec stanovil všeobecnú hodnotu financovania ku dňu 9. februára 2010 na sumu 21.294,00 Eur vrátane 19 % DPH. Dňa 22. apríla 2010 žalobca zrealizoval predaj predmetu financovania za sumu 23.949,58 Eur bez DPH. Následne dňa 4. mája 2010 žalobca vyúčtoval svoje nároky voči žalovanému formou finančného vyúčtovania zmluvy č. T., pričom celkový nedoplatok žalovaného predstavoval sumu 25.459,07 Eur. Uvedený dlh mal žalovaný uhradiť do 24. mája 2010, čo sa však nestalo a dňom 25. mája 2010 sa žalovaný dostal do omeškania. Vzhľadom k tomu, že žalovaný uvedený dlh neuhradil, súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal na úhradu sumy 30.615,55 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne v súlade s § 369 Obchodného zákonníka v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.

4. K započítacej námietke žalovaného, ktorou oproti nárokom žalobcu, ktoré boli predmetom sporu, uplatnil žalovaný na započítanie pohľadávky, ktorá mu mala vzniknúť z dôvodu preplatiek splátok na základe Zmluvy o krátkodobej finančnej výpomoci zo dňa 17. februára 2006, ktorú na žalovaného postúpila spoločnosť Coryn, s.r.o., súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný nepreukázal existenciu takejto pohľadávky, keďže v spore nepredložil dôkazy, a teda neuniesol dôkazné bremeno. K druhej započítacej námietke, ktorou oproti nárokom žalobcu uplatnil žalovaný nárok na náhradu škody, ktorá mu mala vzniknúť tým, že žalovaný nemohol predmet financovania odpredať budúcemu kupujúcemu, s ktorým mal uzavretú Zmluvu o budúcej zmluve súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný nemohol splniť svoj záväzok z uvedenej zmluvy, keďže predmetnú kúpnu zmluvu mal uzavrieť počas trvania zmlúv uzatvorených so žalobcom a v takom prípade potreboval jeho predchádzajúci písomný súhlas. Tento súhlas mu však zo strany žalobcu nebol udelený, keďže žalovaný si neplnil svoje záväzky zo zmluvných vzťahov so žalobcom. Žalovaný si porušením zmluvných povinností so žalobcom sám spôsobil, že žalobca predčasne ukončil zmluvy a začal s výkonom zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva.

5. Žalovaný ďalej spochybnil ohodnotenie predmetov financovania, t. j. znalecké posudky. Súd prvej inštancie poukázal na to, že znalecké posudky predložené žalobcom a žalovaným neobsahovali všetky náležitosti stanovené zákonom č. 382/2004 Z. z. Avšak súčasne súd prvej inštancie nepovažoval za hospodárne nariadovať kontrolné znalecké dokazovanie. Porovnaním dospel k záveru, že žalobca pri predaji predmetov financovania postupoval v súlade so zmluvnými dojednaniami a dosiahol výtťažky,

ktoré zmluvným dojednaniám neodporovali. Vzhľadom k uvedenému mal súd prvej inštancie za to, že akékoľvek nároky žalovaného na náhradu škody boli nedôvodné, keďže neboli splnené zákonné predpoklady pre priznanie náhrady škody. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v ustanovení § 553c ods. 3 Občianskeho zákonníka je uvedená povinnosť písomne oznámiť začatie výkonu zabezpečovacieho prevodu práva dlžníkovi a to 30 dní pred začatím výkonu zabezpečovacieho prevodu práva. Nedodržanie uvedenej lehoty zákon žiadnym spôsobom nesankcionoval. V danom prípade nebolo sporné, či bola dodržaná 30 dňová lehota, sporné bolo, či žalobca oznámil žalovanému ako dlžníkovi začatie výkonu zabezpečovacieho prevodu práva. Žalobca v spore preukázal, že doručoval a doručil žalovanému listiny. Sporným bol obsah listín, teda či doručené listiny obsahovali oznámenie o začatí výkonu zabezpečovacieho prevodu práva. Z článku V bod 5 ZPVP vyplývalo, že zmluvné strany sa dohodli, že veriteľ môže po uplynutí 30 dní odo dňa prevzatia predmetu financovania od dlžníka začať výkon zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva. V kontexte uvedeného tak žalovaný musel predpokladať, ako následok za porušenie svojich zmluvných povinností, že žalobca po odobratí predmetu financovania bude tento predmet ponúkať ďalej na predaj a to za všeobecnú hodnotu stanovenú znaleckým posudkom ku dňu prevzatia financovania zníženú o 40 %, ako to bolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté. Aj prípadné nedoručenie oznámenia o začatí výkonu zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva nemohlo mať taký právny následok, akého sa domáhal žalovaný a to nemožnosti ponúknutia predmetu financovania na predaj. Súd prvej inštancie súčasne poukázal na to, že žalovaný prvotne ani v odpore proti platobnému rozkazu nespochybňoval nároky žalobcu vyplývajúce z Konečných finančných vyúčtovaní Zmlúv o spotrebných úveroch. Až v priebehu dokazovania začal spochybňovať obsah doručených listín zo strany žalobcu. Vzhľadom na vyššie uvedené sa preto súdu prvej inštancie javila obrana žalovaného ako postup v rozpore s dobrými mravmi a zásadami poctivého obchodného styku. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj ako „O. s. p.“).

6. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom z 10. októbra 2017, sp. zn. 4Cob/11/2016 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „C. s. p.“) ako vecne správny, pričom sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a skonštatoval správnosť dôvodov uvedených v rozhodnutí.

7. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti uviedol, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie bolo dostatočné, logické, presvedčivé a právne správne. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/2005 zo dňa 16. marca 2005, podľa ktorého odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia. Námietku žalovaného o nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnenú. Odvolací súd súhlasil, že ak by žalovanému nebol oznámený výkon zabezpečovacieho prevodu práva 30 dní vopred, nemohlo to mať za následok, že žalobca nebol oprávnený ponúknuť na predaj predmety financovania, nakoľko ustanovenie § 553c ods. 3 Občianskeho zákonníka nedodržanie tejto povinnosti nijako nesankcionuje. Odvolací súd ďalej uviedol, že v mnohých prípadoch môže byť sporný začiatok výkonu zabezpečovacieho prevodu práva, najmä ak ho realizuje veriteľ vo vlastnej réžii. Poukázal na dôvodovú správu k tomuto ustanoveniu, v ktorej sa uvádza, že „tridsaťdňová lehota zabráni prekvapivým stavom spôsobujúcim občanom v prvý okamih omeškania definitívne zbavenie majetku, ktorý má niekoľkonásobne vyššiu hodnotu, než bola výška samotnej pohľadávky.“ Obranu žalovaného považoval odvolací súd za účelovú, nakoľko bezprostredne po odobratí vozidiel a ani neskôr sa nedomáhal ich vrátenia. Z uvedeného sa tak javilo, že písomné oznámenie o začatí výkonu zabezpečovacieho prevodu práva bolo žalovanému doručené. Ďalej odvolací súd uviedol, že neobstála ani námietka žalovaného, že žalobca mal predmetné motorové vozidlo Land Rover Freelander predat' za kúpnu cenu s DPH, keďže žalovaný si pri jeho nákupe uplatnil odpočet DPH. Bolo preto potrebné vychádzať zo skutočného, teda reálneho výťažku, ktorý bol použitý na úhradu dlhu zo strany žalovaného. Odvolací súd sa zaoberal aj ďalšími námietkami žalovaného, ktoré však neboli spôsobilé privodiť zmenu právnych a skutkových záverov prijatých súdom prvej inštancie. Odvolací súd o trovách konania rozhodol uznesením č. k. 4Cob/11/2016-676 zo dňa 27. augusta 2019 tak, že žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Rozsudok odvolacieho súdu napadol včas dovolaním žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) a to z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., teda z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia otázky, ktorú dovolací súd v rozhodovacej praxi ešte neriešil. Dovolateľ formuloval právne otázky až v závere dovolania a to nasledovne: 1. Či možno považovať za dostatočne preukázaný opak toho, čo o obsahu zásielok, na základe predložených doručení, na ktorých je napísané: B. - písomnosť prijatá dňa 11.01.2010, S. písomnosť prijatá dňa 17.05.2010 a B. - písomnosť prijatá dňa 11.01.2010, tvrdí žalobca, pokiaľ žalovaný na každú z vyššie uvedených zásielok písomne reagoval, o čom aj predložil súdu dôkazy, ako aj dôkazy o doručení jednotlivých odpovedí na obsahy doručovaných zásielok žalobcovi. 2. Či sú platné kúpne zmluvy - prevody vlastníckych práv, na základe ktorých došlo k prevodu motorových vozidiel LAND ROVER Range Rover Sport TDV6 2.7 HSE, E.Č: V-XXXCJ a LAND ROVER Freelander 2, 2.2 Td4 S, E.Č: V-XXXCP, ak žalobca nepreukázal, že žalovanému oznámil začatie výkonu zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva k predmetným motorovým vozidlám 30 dní vopred. 3. Či je platná kúpna zmluva - prevod vlastníckeho práva, na základe ktorého došlo k prevodu motorového vozidla LAND ROVER Freelander 2, 2.2 Td4 S, E.Č: V-XXXCP, zo žalovaného na žalobcu, ktorý sa stal vlastníkom tohto motorového vozidla už dňa 26.10.2010, tzn. po 15 dňoch odo dňa údajného oznámenia o začatí výkonu zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva, ku ktorému malo dôjsť dňa 11.01.2010. 4. Či v prípade, ak je dohodnutý iný spôsob výkonu zabezpečovacieho prevodu práva ako speňažením na dražbe podľa osobitného predpisu, je veriteľ povinný preukázať, akým spôsobom realizoval výkon zabezpečovacieho prevodu práva, tzn. preukázať, či pri predaji postupoval s náležitou starostlivosťou tak, aby právo previedol za cenu, za akú sa rovnaké alebo porovnateľné právo za porovnateľných podmienok zvyčajne prevádza. 5. Či žalobca ako veriteľ bol povinný preukázať, že informoval žalovaného ako dlžníka o priebehu výkonu záložného práva a najmä o všetkých skutočnostiach, ktoré mohli mať vplyv na cenu oboch motorových vozidiel pri ich predaji. 6. Či žalobca ako veriteľ zodpovedá žalovanému ako dlžníkovi za škodu, ktorá mu vznikla v dôsledku porušenia povinnosti žalobcu, nesplnením si povinnosti vyplývajúcej pre žalobcu z ustanovenia § 553c v spojení s ustanovením § 151m ods. 7 Občianskeho zákonníka. 7. Či možno mať pochybnosti o správnosti záverov znaleckého posudku na stanovenie všeobecnej hodnoty motorového vozidla, ak znalec, ktorý znalecký posudok vypracovával uvedie, že všeobecnú hodnotu motorového vozidla stanovil na spodnej hranici všeobecnej ceny, pokiaľ vyhláška 492/2004 Z. z., nepozná spodnú hranicu všeobecnej ceny a ani vrchnú hranicu všeobecnej ceny motorového vozidla. 8. Či veriteľ pri realizácii výkonu zabezpečovacieho prevodu práva, ktorý je platca dane z pridanej hodnoty tak ako aj dlžník, môže previesť vlastnícke právo k motorovému vozidlu, tzn. odpredať predmetné motorové vozidlo bez DPH.

9. Dovolateľ úvodom podaného dovolania zhrnul priebeh konania na súde prvej inštancie, poukázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, pričom mal za to, že odvolací súd v dovolaní napadnutom rozsudku dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tvrdil, že súd prvej inštancie pochybil, keď žalobe vyhovel a nevysporiadal sa so všetkým, čo vyšlo počas konania najavo. Nestotožnil sa s vyjadrením súdu prvej inštancie, že nepreukázal existenciu pohľadávky voči žalobcovi, nakoľko z obsahu spisu malo vyplývať, že spoločnosť Coryn, s.r.o., ako postupca oznámila a špecifikovala žalobcovi výšku pohľadávky z titulu platieb nad rámec Zmluvy o krátkodobej finančnej výpomoci. Ďalej mal dovolateľ za to, že súd prvej inštancie pochybil, keď žalobe vyhovel, hoci nemal preukázané, že žalovanému bolo písomne oznámené začatie výkonu zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva k obom motorovým vozidlám. Vzhľadom k uvedenej skutočnosti považoval dovolateľ i odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie za nepreskúmateľné. Súd prvej inštancie sa taktiež nevysporiadal s tvrdením dovolateľa, že mu namiesto listiny „Určenie predčasnej splatnosti úveru“ bolo doručené „Výúčtovanie pokút“. Dovolateľ tvrdil, že práve on preukázal, čo bolo obsahom zásielok s označením B. Podľa tvrdení dovolateľa boli obsahom uvedených zásielok Výúčtovania zmluvných pokút a nie Určenie predčasnej splatnosti úveru, ako tvrdil žalobca a to práve s ohľadom na spôsob označenia zásielky. Ak preto žalobca tvrdil, že obsahom zásielok bolo Určenie predčasnej splatnosti úveru, toto tvrdenie nepreukázal. Podľa dovolateľa bolo cieľom uvedených tvrdení žalobcu zlegalizovanie nezákonného postupu - neoznámenie žalovanému začatie výkonu zabezpečovacieho prevodu práva k obom motorovým vozidlám. S ohľadom na uvedené

dovolateľ tvrdil, že súd prvej inštancie vôbec nepreskúmal, či žalobca písomne oznámil žalovanému výkon zabezpečovacieho prevodu práva. Za právne neudržateľné považoval dovolateľ tvrdenie súdu, že nedoručenie oznámenia o výkone zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva nemohlo mať za následok to, čoho sa domáhal žalovaný. Dovolateľ tvrdil, že práve v dôsledku uvedeného neoznámenia výkonu zabezpečovacieho prevodu práva boli kúpne zmluvy č. T. a č. T. neplatné, pretože boli uzavreté v rozpore s § 553c Občianskeho zákonníka.

10. Dovolateľ ďalej poukázal na skutočnosť, že žalobca odpredal motorové vozidlo LAND ROVER Freelander za kúpnu cenu 20.000,- Eur bez DPH, pričom ho mal predat' s DPH, keďže žalovaný si pri jeho nákupe uplatnil odpočet DPH. Za nesprávne právne posúdenie považoval dovolateľ i vyhodnotenie druhej započítacej námietky, nakoľko neoznánením výkonu zabezpečovacieho prevodu práva žalovanému mu vznikla škoda v zmysle § 553c ods. 4 Občianskeho zákonníka, keď ich nemohol odpredať budúcemu kupujúcemu, s ktorým mal uzavretú zmluvu o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy, na základe ktorej mal budúci kupujúci kúpiť vozidlá od žalovaného vo výške 85.000,- Eur s DPH. V dôsledku protiprávneho konania žalobcu tak mala vzniknúť dovolateľovi škoda v sume 41.050,42 Eur, pričom súd prvej inštancie sa s uvedenou skutočnosťou vôbec nevysporiadal. S poukazom na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k znaleckým posudkom dovolateľ uviedol, že súd prvej inštancie konkrétne neuviedol, ktoré náležitosti znalecký posudok, resp. odborné vyjadrenie postrádali, pritom dovolateľ považoval odborné vyjadrenia znalca Ing. Miroslava Szaboa za neodborné. Z tohto dôvodu bolo i v tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie, podľa dovolateľa, nepreskúmateľné.

11. Ďalej dovolateľ uviedol, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal s jeho námietkami, že žalobca pochybil pri výpočte zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania, pričom celkový nedoplatok žalovaného voči žalobcovi mal predstavovať sumu 29.965,60 Eur. Tiež poukázal na to, že mu žalobca neoznámil, že predmetné vozidlá odpredal a o uvedenej skutočnosti sa dozvedel až v priebehu sporu. Na záver dovolateľ uviedol, že aj keby žalobca oznámil výkon zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva listinami doručenými žalovanému dňa 11.01.2010, z histórie vlastníkov motorového vozidla vyplýva, že žalobca sa stal vlastníkom predmetného motorového vozidla už dňa 26.01.2010, t. j. 15 dní odo dňa údajného doručenia oznámenia o začatí výkonu zabezpečovacieho prevodu práva, s ktorou skutočnosťou sa súd prvej inštancie nevysporiadal. Dovolateľ tvrdil, že súd prvej inštancie neuviedol, ktorým dôkazom uveril a ktorým nie a ako tieto dôkazy vyhodnotil. Zhrnul, že súd prvej inštancie nedal odpoveď na kľúčové otázky, že žalobca neoznámil žalovanému výkon zabezpečovacieho prevodu práva v zmysle § 553c ods. 3 Občianskeho zákonníka, že odborné vyjadrenia vypracované znalcom Ing. Miroslavom Szaboom boli nekvalitné, že protiprávnym konaním žalobcu vznikla žalovanému škoda, že bolo nepravdivé tvrdenie žalobcu, že písomnosti s označením „VYP“ preukazovali doručenie listiny „Určenie predčasnej splatnosti úveru“, že žalobca sa stal vlastníkom motorového vozidla LAND ROVER Freelander už 15 dní odo dňa údajného doručenia o oznámení začatia výkonu zabezpečovacieho prevodu práva, že žalobca odpredal vozidlo s nulovou sadzbou DPH a že pochybil pri výpočte zmluvných pokút a úrokov z omeškania. Dovolateľ však ďalej uviedol, že je pre neho dôležitejšie, aby sa dovolací súd právne vysporiadal s nesprávnym právnym posúdením predmetnej právnej veci a preto dovolanie odôvodnil ustanovením § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. a navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

12. K dovolaniu žalovaného sa žalobca vyjadril, pričom uviedol, že žalovaného písomne informoval o predčasnom ukončení zmluvy, súčasťou ktorého bolo i oznámenie o výkone zabezpečovacieho prevodu práva. V ustanovení § 553c Občianskeho zákonníka je stanovená povinnosť oznámiť výkon zabezpečovacieho prevodu práva, avšak zákon nesankcionuje nedodržanie uvedenej lehoty. Poukázal na to, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia zakladá inú vadu konania, že z judikatúry súčasne vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmatečnosť a prípustnosť dovolania a to i s poukazom na zjednocujúce stanovisko R 2/2016. Žalobcovi nebolo zrejmé, v čom videl dovolateľ porušenia práva na spravodlivý proces. Ďalej žalovaný poukázal na ustanovenia § 497 a § 502 Obchodného zákonníka, na základe ktorých vznikol medzi stranami sporu záväzkový vzťah, pričom práve žalovaný zapríčinil, že žalobca pristúpil k výkonu zabezpečovacieho prevodu práva. K námietkam žalovaného týkajúcich sa znaleckých posudkov žalobca uviedol, že mal záujem dosiahnuť čo najvyšší výtazok a postupoval

štandardným spôsobom a prijal opatrenia týkajúce sa riadneho predaja predmetu financovania, pričom obstaral znalecké posudky, ktoré nebol oprávnený revidovať, resp. nemal dôvod spochybňovať. Preto námietky žalovaného považoval len za nepreukázané domnienky. Žalobca mal za to, že svoj nárok preukázal, naopak žalovaný zakladal svoje tvrdenia ohľadom výkonu zabezpečovacieho práva len v abstraktnej rovine výške škody, ktorú mu mal údajne žalobca spôsobiť. V spore žalobca preukázal poskytnutie peňažných prostriedkov, pričom bolo na žalovanom preukázať, že vzniknutý dlh zaplatil alebo že dlh mal byť stanovený v inej výške, čím sa dôkazné bremeno presúvalo na žalovaného, ktorý však nesplnil povinnosť stanovenú čl. 8 C. s. p. Záverom navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol, alternatívne zamietol a priznal žalobcovi trovy dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

13. Dovolateľ sa k vyjadreniu žalobcu nevyjadril.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.), skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania (§ 443 C. s. p.).

15. V zmysle § 419 C. s. p., je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

16. Dovolateľ v podanom dovolaní namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia rozsudku súdu prvej inštancie a naň nadväzujúceho rozsudku odvolacieho súdu, ako i nedostatočné odôvodnenie oboch rozhodnutí vo vzťahu k ním tvrdným námietkam, avšak súčasne poukázal na to, že je dôležitejšie pre neho, aby sa dovolací súd vysporiadal s nesprávnym právnym posúdením predmetnej právnej veci a preto dovolanie odôvodnil s poukazom na § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené vyjadrenie dovolateľa a s poukazom na ustanovenie § 440 C. s. p., v zmysle ktorého je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, dovolací súd uvádza, že skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania s poukazom na § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.

18. Zo samej podstaty dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých možno na podklade dovolania výnimočne prelomiť záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia súdu predstavujúceho už res iudicata, nemožno interpretovať rozširujúco. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

19. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania v rozhodovanom spore dovolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, ako má dovolateľ svoje dovolanie odôvodniť.

20. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

21. Dovolanie v Civilnom sporovom poriadku prešlo zásadnou koncepčnou zmenou. Je koncipované, ako mimoriadny opravný prostriedok sporovej strany. Na základe teoretických úvah, doterajších skúseností súdnej praxe a na základe rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva sa určili dve základné úlohy, ktoré má dovolanie plniť: a) Náprava najzávažnejších procesných pochybení, t. j. zmätočných rozhodnutí. Zákon nerezignuje na požiadavku individuálnej spravodlivosti, dovolanie však pripúšťa len v prípade závažných procesných pochybení. b) Riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry. Dlhodobo je riešenie otázok zásadného právneho významu a

zjednocovanie judikatúry vnímané ako podstatný prvok naplňania princípu právnej istoty. Naplnením tejto úlohy plní dovolanie aj celospoločenskú úlohu (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2016, s. 1346).

22. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí, konkretizuje a náležite doloží, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016, sp. zn. 3Cdo/52/2017).

23. Pokiaľ dovolací súd má riešiť právnu otázku, ktorou sa dovolací súd ešte nezaoberal (§ 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.), tak je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd a b) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017). C. s. p. v tomto smere zaťažuje argumentačnou povinnosťou dovolateľa, a nie dovolací súd. Právna otázka takto dovolateľom v dovolaní nenastolená a nekonkretizovaná, nemá relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.

24. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí ísť - okrem vyššie uvedených podmienok - o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa rozumie tak otázka hmotno-právna (ktorá sa odvíja od interpretácie napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce a podobne), ako aj otázka procesno-právna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

25. Pokiaľ však v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať vo svojom rozhodnutí dovolací súd, nie je právnou otázkou, ale predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p., a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

26. K vyššie uvedeným dovolateľom nastoleným otázkam, ktoré považoval za právne otázky, od vyriešenia ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že je nevyhnutné k uvedeným otázkam nahliadať v kontexte podaného dovolania. Z obsahu dovolania vyplýva nespokojnosť dovolateľa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, pričom tvrdil, že sa súd nevysporiadal s tým, čo vyšlo počas konania najavo. Za pochybenie súdu považoval to, že dospel k záveru, že žalovaný nepreukázal vznik škody z titulu konania žalobcu bez náležitej starostlivosti pri predaji predmetu financovania, že žalovaný nepreukázal existenciu pohľadávky voči žalobcovi a že mu nebol oznámený výkon zabezpečovacieho prevodu práva. S ohľadom na uvedené skutočnosti následne dovolateľ formuloval otázky, ktorými sa mal dovolací súd zaoberať.

27. Dovolateľ vymedzil otázky v závere dovolania, pričom dovedna nastolil 8 otázok. Vzhľadom na vyššie uvedené však dovolací súd konštatuje, že uvedené otázky sa týkali vykonaného dokazovania, keď žalovaný nesúhlasil so spôsobom vyhodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie a následne odvolacím

súdom. Z dovolateľom predložených otázok vyplývala jeho nespokojnosť s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, a hoci dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižšej inštancie, ním nastolené otázky sa netýkali interpretácie právneho predpisu, ale boli výsledkom skutkových zistení súdov. Dôkazom uvedenej skutočnosti boli dovolateľom formulované otázky ako: čo bolo obsahom zásielok doručovaných žalobcom žalovanému, platnosť kúpnych konkrétnych kúpnych zmlúv, preukázanie postupu s odbornou starostlivosťou, existencia vzniku škody, pochybnosti o znaleckých posudkoch, doručenie oznámenia o výkone zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva. Všetky dovolateľom nastolené otázky boli otázkami skutkovými, ktoré dovolací súd nemá právomoc preskúmať. Ako vyplýva z ustanovenia § 442 C. s. p., dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd a sám dokazovanie nevykonáva, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. V dovolacom konaní preto dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu), nakoľko v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené. Dovoláním sa preto nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

28. Z podaného dovolania súčasne vyplývalo presvedčenie dovolateľa o tom, že uniesol dôkazné bremeno o ním tvrdených skutočnostiach a teda, že nárok žalobcu nebol dôvodný. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že z ustanovenia 132 C. s. p., vyplýva povinnosť strany v žalobe opísať pravdivo a úplne rozhodujúce skutočnosti, ako i označiť dôkazy na ich preukázanie. Z uvedeného vyplýva povinnosť tvrdenia žalobcu, na ktorú nadväzuje a s ktorou súvisí povinnosť označiť dôkazy na preukázanie týchto tvrdení. Taktiež z ustanovenia čl. 8 C. s. p. vyplýva, že strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Predmetný článok stanovuje dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní, t. j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie. Aby účastník mohol splniť svoju zákonnú povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností účastníkom, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak účastník nespĺni svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Nesplnenie povinnosti tvrdenia, teda neunesenie bremena tvrdenia, má za následok, že skutočnosť, ktorú účastník vôbec netvrdil a ktorá nevyšla inak v konaní najavo, spravidla nebude predmetom dokazovania. Z uvedeného bez všetkých pochybností vyplýva, že súd prvej inštancie ako i odvolací súd v štádiu dokazovania získavajú pre rozhodnutie podstatné skutkové poznatky o veci, ktorá je predmetom konania. V rámci tohto štádia sa skúma, či žalobca, ako strana, ktorá sa domáha určitého nároku, preukázala oprávnenosť nároku a teda či v spore uniesla dôkazné bremeno. Výsledkom uvedeného štádia je hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie a to podľa jeho úvahy, pričom každý dôkaz hodnotí jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 C. s. p.). Dovolací súd tak uzatvára, že otázka unesenia dôkazného bremena súvisí s vykonávaním a hodnotením dôkazov v konaní pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom. Hoci sa dovolateľ v podanom dovolaní snažil navodiť, že ide v danom prípade o riešenie právnej otázky, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti bolo zrejme, že tomu tak nebolo.

29. Dovolací súd súčasne dopĺňa, že záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal už vo svojich skorších rozhodnutiach (v podrobnostiach viď aj

1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017, 5Obdo/22/2017), zotrúva na ňom a nevidí dôvod, aby sa od neho v rozhodovanej veci odklonil.

30. S poukazom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného nie je daná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f) C. s. p.

31. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, veta druhá C. s. p., § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

32. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.